

Leányvári Újság

Leinwarer Zeitung

XII. évf. 2. szám • 2018. április

Az anyák napja megünneplésének története

Minden év májusában van egy kedves nap, amiről sosem feledkezünk meg. Ekkor köszöntjük az Édesanyákat és Nagymamákat. Köszönetet mondunk nekik a sok szeretetért, gondoskodásért, önfeláldozásért, amit Tőlük kaptunk.

Az anyák megünneplésének története egészen az ókori Görögországba nyúlik vissza. Akkoriban tavaszi ünnepségeket tartottak Rheának, az istenek anyjának és vele együtt az édesanyák tiszteletére. A történelem során azonban később is, mindig találtak módot és alkalmat az édesanyák köszöntésére.

Angliában, az 1600-as években, a kereszténység elterjedésével az ünnep vallási színezetet is kapott. Akkoriban a húsvétot követő negyedik vasárnapon, az anyák vasárnapján tartották az édesanyák ünnepét. A családjuktól messze dolgozó szolgálok szabadnapot kaptak, hogy ezt a napot édesanyjukkal tölthessék. Az Egyesült Államokban először 1872-ben ünnepelték meg az anyák napját. 1907-ben a philadelphiai Anna Jarvis próbálta az anyák napját nemzeti ünneppé nyilváníttatni. Az ünnepet május második vasárnapjára tűzte ki, elhunyt édesanyja emlékére. Igyekezete 1914-ben érte el a célját. Magyarországon 1925-ben, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt tartotta az első ünnepet, a májusi Mária-tisztelet hagyományaival összekapcsolva.

A világ különböző tájain más-más időpontokban ünneplik ezt a napot, a legtöbb országban mégis május első vagy második vasárnapjára esik. *(A Wikipedia nyomán.)*

Mi Dsida Jenő szép versével köszöntjük az Édesanyákat és Nagymamákat.

Dsida Jenő: Hálaadás

Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat!
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel.
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restell.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad.
Köszönöm, Istenem az édesanyámat.

Köszönöm a lelkét, melyből reggel, este
imádság száll Hozzád, gyermekéért esdve.
Köszönöm a szívét, mely csak értem dobban
– itt e földön senki sem szerethet jobban! –
Köszönöm a szemét, melyből jóság árad,
Istenem, köszönöm az édesanyámat.

Te tudod, Istenem – milyen sok az árva,
Aki oltalmadat, vigaszodat várja.
Leborulva kérlek: gondod legyen rájuk,
Hiszen szegényeknek nincsen édesanyjuk!
Vigasztald meg őket áldó kegyelmeddel,
Nagy-nagy bánatukat takard el, temesd el!

Áldd meg édesanyám járását-kelését,
Áldd meg könnyhullatását, áldd meg szenvedését!
Áldd meg imádságát, melyben el nem fárad,
Áldd meg két kezedd az Édesanyámat!

Halld meg jó Istenem, legbuzgóbb imámat:
Köszönöm, köszönöm az édesanyámat!

„1848, te csillag” – Történelmi és műveltségi vetélkedő Leányváron

A tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár támogatásával a Leányvári Községi Könyvtár, valamint a Leányvári Erdély Jenő Általános Iskola közösen, „1848, te csillag” címmel megyei komplex történelmi és műveltségi vetélkedőt hirdetett az 1848. március 15-i forradalom 170. évfordulója alkalmából.

A verseny témája: az 1848-49-es forradalom és szabadságharc története volt.

Versenylehelhívasunkra a megyéből 15 csapat jelentkezett.

A verseny – hagyományainkhoz híven – 2 fordulóból állt. Az első forduló a levelezős verseny volt, ahol a feladatlapokat postai úton kellett a megadott határidőig visszajuttatni a helyi könyvtárakba. A helyi könyvtár a megoldott feladatsort továbbította Leányvárra, a Községi Könyvtárosnak, aki összegyűjtötte a beérkező borítékokat, majd átadta a szaktanárnak elbírálásra. A második fordulóba a legeredményesebben teljesített 10 csapat nyert meghívást.

A döntőre 2018. március 13-án került sor Leányváron, a Farkas János Művelődési Ház nagytermében. A korábbi évekhez hasonlóan Csernyák Attiláné Zsuzsa néni állította össze a feladatokat. A három fős csapatok figyelmét igencsak lekötötte a 9+1 feladat megoldása, mint ahogyan a felkészítő tanárokból álló, nyolc fős zsűriét is.

A vetélkedő dobogósai a következő csapatok lettek:

1. „BRIT TUDOSÓK” /Babits M. Általános Iskola, Esztergom/

2. „80 HISZÁR – 77” /Kisfaludy M. Általános Iskola, Környe/

3. „EÖTVÖS DOROG” /DOKI Eötvös J. Általános Iskola, Dorog/

Az ajándékokat ünnepélyes keretek között adták át:

• Hanzelik Gábor, Leányvár Község polgármestere

• Nagyné Engler Zsuzsa, a Leányvári Erdély Jenő Általános Iskola igazgatónője

• Mikolasek Zsófia, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár igazgatónője

• Sitku Pál, a zsűri elnöke

• Csernyák Attiláné, történelem szakos tanár

Az első helyezett csapat az értékes könyvcsomag mellett egy USB kulcsot és egy Quatro mini társasjátékot kapott. Felkészítő tanáruk könyveket és USB kulcsot kapott munkája elismeréseként.

A második helyezett csapat ajándékcsomagjában könyv, USB kulcs és egy Quatro mini társasjáték lapult, felkészítő tanáruk pedig két ajándékkönyvet kapott.

A harmadik helyezett csapat egy könyvvel és egy Quatro mini társasjátékkal, tanáruk pedig két ajándékkönyvvel gazdagodott.

Nagyon szépen köszönjük a megyei könyvtárnak, hogy az idén is biztosította számunkra az értékes könyvcsomagokat, ezzel is segítve a vetélkedő színvonalas lebonyolítását.

Gratulálunk minden résztvevőnek!

Pócsföldi Gáborné

ADALÉKOK TELEPÜLÉSÜNK NEVÉNEK FORMÁLÓ-DÁSÁHOZ

Az egykori Volmohtól a mai Leányvárig

A helynévfejtés szakirodalma több tényezőt sorol a településnevek keletkezése, változása magyarázataként. A Pilis hegyvonulata védett völgyeiben a települések előneveként több helyütt a Pilis előtagot találjuk, másutt a településeket érintő folyók nevei a gyakoriak.

Nagy szerepe lehet a véletlennek, az alkalomnak, a pusztaszeszélynek. Névadó lehet egy-egy telepítő földesúr, a lakók jellegzetes foglalkozása, a rövidéletű helynevek a politikai változásokkal együtt változnak. Környékünk egy-egy településének névváltozatai is beszédesek.

A mai Esztergom-Kertváros, hosszú időszakig Nixbródként volt ismert. *„1800-ban Esztergom város tanácsa... a település nevét Nixbrodról Kis-Esztergomra változtatta... Nehogy az érdeklődők azt higgyék, hogy egy terméketlen, meddő földről van szó.”* A „Nichtsbrot” szóösszetételből a „kenyértelenségre” asszociálhatunk. Emlékezem még, hogy esztergomi vonatkozásaimkor Esztergom-Kenyérmező volt a vasútállomás épületén kivilágítva, de anyám következetesen a nixbródi vasúti átszállásra figyelmeztetett, ha a pesti rokonokhoz utaztam, akik a Budapest császárfürdői végállomáson vártak rám.

Békásmegyer egy tévedés révén Krondorfból Krotten-dorf lett. A térképész a koronauradalomhoz tartozott település neve helyett a mocsaras terület sok békájáról a Békásmegyer német nevet írta a térképre, amelyért az ott lakók mindig haragudtak.

A szomszédos csolnoki bányászok lakta településrész egy évtizeden belül 3 nevet is viselt. A háború előtt Augusztai főhercegnő volt a névadó, majd a „vas és acél országa” építésének időszakában Rákosi-telep lett, azt követően pedig Rákóczi-teleppé szelődött a településrész neve.

1955-ben készült Raáb Alajos egykori plébánosunk kézirata az 1946-os leányvári kitelepítés napokra és órákra tagolt részleteiről. Ő Hamvas Endre püspöktől származtatva írja: „Leányvár neve a német Magdeburg szó lefordításából származik. Onnan való lakosság telepedett itt le Mária Terézia ideje alatt, akiket magdeburgiaknak neveztek, később magyarosan leányváriaknak”.

A Leányvár német megfelelője Mädchenburg lenne, amely csak hasonló hangzású Magdeburghoz. Mária Terézia 1768-as keltezésű, német nyelvű leányvári úrbárium táblázatainak fejlécén olvashatjuk: „Tabella des Dorfs Leán-Vár (!)”.

A „Magyarország történeti statisztikai helységnév-tár” 6. kötetének 77. oldalán Leányváról olvashatjuk a következő, évekhez kötött helységnév változatokat: 1270: Valmot (Ulmod), 1270: Wolmoth, 1327: Wobnoth, 1773: Lean-Vár, 1785-től napjainkig a Leányvár településnév használatos. A kiadvány táblázatokban közli a leányvári népességi adatok változását, valamint lakóinak nemzetiségi és vallási megoszlását. Az 1785. évi 500 fős népesség 1990-re 1544 főre növekedett. A pestis és kolera járványok, a két világháború, a ki- és betelepítések ellenére a község népessége az elmúlt két évszázad során megháromszorozódott!

Szent István felesége bajor Gizella. Országunkban már a XI. században megjelennek a német származású emberek. A király támogatja a fiatal államképződmény különböző társadalmi rétegeihez tartozó elemeket: lovagok, papok, udvari tisztségviselők, bankárok, kereskedők, kézművesek és vazallusai települnek Magyarországra. „A német polgárság domináló elem a XV. század végéig.” A Valmot (Ulmod) személynév valószínűsíthetően az e fajta migráció keretébe illeszthető. A többszázados múlt iránti szép gesztus, hogy napjaink egyik leányvári építőipari vállalkozásának Ulmod-Bau Kft. a neve.

Az Egyetemes Philológiai Közlöny 64., 1940. évi májusi számának 48. oldalán Bonomi Jenő, Buda környéki etnográfus sváb dialektusban két verziót is közöl Leányvár helységnevének történetéről. Magyar fordításban, íme, a két anekdotikus történet:

Csolnok irányában hajdan kolostor állott, azt a török háború idején elpusztították. Egyszer egy huszár lovagolt arra. A kolostor mellett éppen egy huszár haladt. Rákiáltott: „leány vár(j)”, azaz várjon, meg akarja kérdezni, milyen épület ez. Innen származik Leányvár neve.”

Egy tábornoknak egyszer vendége volt Vörösvárt, vagy Solymáron. Este hirtelen így szólt a vendég: „Kedves barátom mennem kell, a leány már vár!” „Hol?”- kér-di a tábornok. „Piliscsaba fölött a hegyek közt van egy lapos telep, ott vár a leány.” Ott épült a mai Leányvár.

A két, tartalmában azonos történet 1936-ban leányváriasi került lejegyzésre, melyből az utóbbit sváb dialektusban is közreadom, hogy érzékeltessem e nyelvjárás egyediségét, kifejező erejét és „zamatos lágyságát”.

Anne pen Mülitäaa, a Käineraal hot amol en Koost khort in Wäerischwaar oeder in Schaamar, am Oomt sokt te Koost efaamol: Tuu kuede Fräind, ii mues keen, a „leány már vár!” Wou?- sokt te Käinaraal. Piliscsaba fölött a hegyek közt van egy lapos telep, ott „vár a le-ány”. Tuet is noche schpeete Leányvár paut woen.

A leányvári Gerstner Károly „Leányvár név- és telep-
pülestörténete” c. tanulmányában is ír erről az anek-
dotaszzerű történetről, miközben falunk régmúltjához
fontos történelmi adalékokkal szolgál. Az először
előfordult Leán-vár tagolású összetett helységnevünk
első tagja, a „Leány” más, hasonló nevű helynevek
esetében is egy vár, vagy annak kolostor részére utal,
ahol a fogadalmat tett leányok töltötték életüket, míg
a „vár”, nem egy erődítményre utal, hanem a várako-
zásnak megfelelő igealak.

A Leányvári Újság 2010/12. számában olvashatunk
Erkel Ferenc első operájának tragikus sorsú főszerep-
lőjéről, Bátori Máriáról. Az opera szövegét a felvilágo-
sult piarista Dugonics András írta. A szomorú törté-
net a Leányváron elhíresült Bátori várban játszódott.
Grün Orbán szegedi nyomdász Dugonics életéről írja:

*Életét a Magyarországi Várak leírásában végezte, me-
lyekből kétharmadrészt szerencsésen ki is dolgozott.
Kéziratban vagon egészen az S –ig.*

A Szegedi Megyei Könyvtár őrzi a kulturtörténeti
ereklyét, amelyben Dugonics kézírását olvashatjuk
Leányvárról, és az ide álmodott Bátori történetről.

„CCLIII Leánvár Esztergom vármegyében fekszik,
avagy talán a Pilisben, mivel Budától nem messze távo-
zik [távolodik] vagy talán sok Leánvár van Országunk-
ban. Pilisben vagon az egyik, a másik Esztergomban,
amely Budához közelebb vagon. Én is emlékezem Jeles
Történeteimben egy kerek högyecskére [szegedi özéssel
a hegyecske] építettett, Valaha Apácák is laktak Lásd
Bátori Máriámat. Vályi T.II. p.[pagina=oldal] 494 a.

A legújabb helynévtörténeti kutatási eredményekről a
Névtani Értesítő 21. évfolyamának 1999. évi számá-
ban olvashatunk. Torma István, az MTA Régészeti In-
tézetének kutatója írt érdekes és részletes tanulmányt
a Leányvár helynevek magyarországi előfordulásairól.
A hét oldalas tanulmány a mi Leányvárunk történe-
téről részletesen ír, és olyan helytörténeti forrásmun-
kákat jelöl meg, amelyek a török megszállás előtti idő-
szak és a 150 éves török uralom Leányvárunkkal kap-
csolatos eddig ismert részleteinek ártértékelését veti fel.

Az időszakosan megjelenő Névtani Értesítő a magyar
névkutatás periodikája. A kiadványban megjelenő
tanulmányokat egy 7 tagú szerkesztő bizottság lektor-
rálja, melynek tagja a leányvári származási Gerstner
Károly is, akire ebbeli munkálkodása alapján is büsz-
kék lehetünk.

Torma István így ír a mi Leányvárunkról:

*Leányvár (Komárom-Esztergom megye). A mai falu
elődje az 1270-től szereplő Valmód (Woimoth, Ul-
mod) volt, amelyet az 1570. évi török adóösszeírásban
Valmód pusztá néven vettek fel. Mai nevén első ízben
1673-1674-ben említik; ekkor az esztergomi mirlívához
tartozó Leján Vár pusztá Mehmed ben Ibráhim tímár-
birtoka volt (Blaskovics József: Érsekújvár és vidéke a
török hódoltság korában. Bp. 1989,805.). A pusztát –
feltehetően Csolnokkal együtt, 1608- ban – az óbuda-
i apácák szerezték meg. 1719-ben a Budára visszaköltö-
zött óbuda- i apácák a Pozsonyban maradt apácáknak
adták át többek között Csolnyok birtokot és Leányvár
praediumot [pusztá terület]. (Püspökinagy Péter: Bol-
dogfa. Bratislava, 1981. 187. Forrása: OL E. 151. Mo-
nial. Conv. Poson. Fasc. 9. No. 33.). A középkori falu
nyomai a mai belterületől ÉNy-ra, a Rohracker [dülő-
név a leányvári határban] területén figyelhetők meg.
Ettől Dél-re emelkedik a Klosterberg (Kolostor-hegy),
amelynek tetején kis méretű Árpád-kori földvár sánca
és árka látható, köépületre, templomra vagy kolostor-
ra utaló nyomok azonban nincsenek. A várat a Val-
mód-nemzetség valamelyik tagja építtethette a 12-13.
században. A már a késő középkorban is lakatlan vár-
ról a 18. század elején Ulmodvárnak is nevezték Le-
ányvárt, amelynek 1750 körül idetelepült lakói az ad-
digra már általánossá vált újabb nevet vették át. A vár
maradványához több féle hagyomány fűződött; Fényes
Elek szerint Báthory Mária vára volt, általánosabban
elterjedt vélemény szerint apácakolostor állt itt. Egy ro-
mantikus történet szerint egy gróf mondta az előle me-
nekülő szépséges leánynak: „Leány várj” (MRT 5. köt.
1118, illetve 1115. lelőhely a vonatkozó irodalommal.
Neue Zeitung 1980. V. 31. 7.).*

A Leányvár és változatai (Lányvár, Leánykavár, Jányvár) a magyar nyelvterület legnagyobb részén ismertek; Zala megyétől a Székelyföldig kimutatható előfordulásuk. Az összesen 40 név 80%-a (32) olyan objektumra vonatkozik, amelyet a névadók hajdanvolt vagy ritkábban saját korukbeli várnak tartottak. A régészeti kutatások eredményeként közülük 4 bronzkori, 2 koravaskori földvárnak bizonyult. A római kort 2 tábor és 1 őrtorony maradványa képviseli. 19 esetben valamilyen középkori erősség, földvár vagy kővár romjait lehetett megfigyelni. 4 emlék korát nem ismerjük. Megfelelő kutatás további 5 helyen minden bizonnyal pozitív eredményre vezetne, mindössze két olyan lelőhely van, ahol a tüzetes helyszíni vizsgálatok ellenére sem sikerült vármaradványra bukkanni. Egyetlenegy példa van a tréfás névadásra (Magyaregregy). [Ott egy pincesor kapta a Leányvár nevet.]

Széles körben elterjedtek azok a mondák, amelyek szerint bizonyos várakat természetfeletti (ördögök, tündérek) vagy valóságos lények, főleg hajadonok (szüzek, leányok) építettek. (Csak jelzésszerűen a néprajzi irodalomból: Dobosi Ilona: A történeti mondák rendszerezéséről. *Ethnographia* 81. 1970. 10 1-1 02.) Adattárunkban 15 helyhez (37,5%) fűződik valamilyen monda; ezek közül 3 várat leányok (tündérek) építettek, 4 várban leányok laktak. Az eredeti jelentés elhomályosulását jelzi a 19. század második felétől jelentkező, újabban elterjedt változat, ami szerint a törökök itt őrizték a magyar lányokat (4 eset), az izsai Leányvárbán pedig a római császár őrizte kedveseit. Ugyanebbe a gondolatkörbe tartozik a bölcskei hagyomány az útmenti csárdában utasokra várakozó kőhölgyekről, továbbá a leány(ok)at várakozásra, megállásra felszólító változat. A tudálékos névmagyarozatok körébe utalható az a vélekedés, amely a Leányvárat a nagyobb anyavár filiájának [leányvárának] tartja.

Véleményünk szerint a névadás indítékát az egyetlenegy tréfás elnevezés kivételével az a körülmény szolgáltatta, hogy a rendszerint jogosan várnak tartott konkrét objektumhoz hozzákapcsolták a várat építő, abban lakó leányok általánosan elterjedt mondáját. Ilyen típusú nevek a magyar nyelvterületen kívül is lettek, pl. Dévény, Magdeburg (FNESz 1. 369., II. 64). Ritkábban a monda helyi változatában szereplő személyről nevezték el a helyet: Ilonavár, Veravár, Rapsonné vára. A várat jelölő elnevezés két esetben a későbbiek során helységnévvé vált. Emiatt az eredeti névadó objektumot új névvel kellett illetni. Révleányváron erre a célra a földrajzi köznévként felfogható Várdomb megnevezést alkalmazták. Érdekesebb az Esztergom megyei leányvári földvár újkori neve; a Klosterberg/Kolostorhegy elnevezés kialakulásában két tényező ját-

szott szerepet: Kétségtelen tény az apácák itteni birtoklása, amely a 18. század közepére, végére megszűnt. A néphagyományban általánosan elterjedt, hogy korábbi szerzetesi birtoklás esetében - vagy akár anélkül is - kolostorról beszélnek még akkor is, ha a helység határában bizonyíthatóan nem állt semmilyen egyházi épület. Másrészt nem ritkán fordult elő, hogy a korszerűtlenné vált kisvárok területén már a 13. század második felében vagy a késő középkorban plébániatemplom épült, mint például a közeli Nagysápon (MRT 5. köt. 14/11. lelőhely) vagy Gödöllő környékén, Kerepesen és a galgácsi Ecskenden, utóbbi helyen a földvár mai neve éppen ezért Templomhegy (Miklós Zsuzsa: A Gödöllői dombvidék várai. *Aszód*, 1982. 48-49.). Néha, mint például Galgahévízen monostort építettek a földvárba (U. ott 43-47.). A török kor után a teljesen elpusztult templomok helyét többnyire csak a földvárak sáncai jelezték, a hasonló objektumokat ezért vélhették templom vagy kolostor maradványának, akkor is, ha sohasem állt ott templom.

Az Esztergom megyei Leányvár névtörténetét a következőképpen foglalhatjuk össze: A Valmód-nemzetség várának 13-16. századi neve egyszerűen Vár, illetve Valmódvár(a) lehetett, a falu, majd puszta Valmód (Ulmod) néven szerepel, 18-19. századi visszaemlékezés szerint az Ulmodvár elnevezés is előfordul. A 16-17. században kapta a vár a Leányvár nevet, amelyet a 17. század közepétől a puszta egészére, majd a 18. század közepétől újratelepült falu elnevezésére alkalmaztak. Az egykori vár 1864-től adathozható Klosterberg (Kmf 17/63.) neve legkésőbb a falu újratelepülése körüli időben jöhetett létre.

A közölt kivonat adalék ahhoz, hogy milyen sok településen találkozunk községünk szép nevével. A tudományos dolgozat bő forrásmegjelölésével gazdagítja helytörténeti ismereteinket. A török időkre alkalmazott „ganz odelt”, (teljesen lepusztult) megjelölést is módosítja, hogy adózó török tímárbirtok volt Leján Vár puszta, amelynek török adószedője is ismert. Településünk középkori elhelyezkedésénél megjelölt Rohracker (nádi földek) dűlő név a Dreihoter dűlővel (Dág, Csolnok és Leányvár hármaskörének találkozási pontja) volt szomszédos, amely igazolja, hogy a középkori Leányvár a hadak vonulási útvonalától távolabb, a domboktól védettebb területén volt. Az attól délre eső dombon, a Kolostor-„hegyen” (Klosterberg) épült egykori várról kapta nevét községünk egyik legújabb kori utcája a Várdomb utca.

Jó érzéssel tölthet el bennünket, leányváriakat, hogy településünk névfője sokoldalúan, bő szakirodalmi

hivatkozásokkal, nagy helytörténeti rutinnal és országos léptékű összehasonlító adatokkal bővítették e szép helynév születésének körülményeit.

Források és elérhetőségük:

- Kántor Klára: A nixbrodi szállítmány. Megjelent az MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltár 2016-2017. évkönyvében.
- Gerstner Károly: Leányvár név- és településtörténete. Megjelent Új Forrás XI. évfolyam, 1979. 6. sz.

Leányvár, 2018. április 13.

Dr. Szakmár János

Egészségnap beharangozó

Idén is lesz “Mozdulj rá!” családi egészség- és sportnap! Ebben az évben is május utolsó szombatján, **május 26-án** rendezzük meg a szokásos helyeken: a művelődési házban, az orvosi rendelőben és az előttük levő sportpályán.

Két dolog azonban biztosan eltér majd a szokásostól.

Az egyik, hogy lesz főzőverseny. PAPRIKÁSKRUMPLI FŐZŐVERSENY-t szervezünk 14 órától a sportpályán. Fát adunk, bográcsról és hozzávalókról viszont mindenkinek magának kell gondoskodnia. Az elkészült finomságokat kis falucskánk jeles képviselői fogják végigkóstolni és értékelni. Fontos még, hogy az első helyezett képviselhetné Leányvárt a térségi főzőversenyen, melyet június 17-én, vasárnap fognak megrendezni Máriahalmon, a Nyárindító Fesztivál keretében. Jelentkezni a művelődési házban lehet Pócsföldi Évánál. Családok, baráti társaságok, civil és nem civil szervezetek jelentkezését is várjuk, akár összeszokott főzőcskézők, akár nem.

A másik újdonság, hogy - sportnapról lévén szó - egy CSALÁDI VETÉLKEDŐ-t is szeretnénk megvalósítani a délután folyamán, szintén a művelődési házban. A falusi léthez köthető vidám feladatokhoz családok jelentkezését várjuk kisebbekkel, nagyobbakkal, aprajával és nagyjával együtt. Nagyon jó volna, ha népes szurkolótábor is összeverődne, és biztatná a csapattagokat a komoly küzdelem közben.

Mindenkit szeretettel várunk május 26-án!!!

Tóth Ágnes

LENA Egyesület

Emlékek a 2017-es leányvári nyári táborról

Pócsföldi Gáborné, Éva úgy gondolta – szerintem nagyon helyesen –, hogy osszuk meg élményeinket, emlékeinket az Olvasókkal. Ezzel is felkeltve a gyerekek és a szülők figyelmét, hogy csemetéjüknek mennyi élményben, szórakozásban lehet része a nyári tábor ideje alatt. A tábor már sok éve megrendezésre kerül. A korábbi években én csak heti egy alkalommal voltam a gyerekekkel. Játékos formában ismerkedtünk a madarakkal, természettel.

Az elmúlt évben ért az a megtiszteltetés, hogy Évi megkért, segítsék a program összeállításában és a tábor egész ideje alatt legyenek velük. Nem hiába járja az a mondás, hogy idős embereknek segít fittnek maradni a fiatalok társaságában. Mind fizikailag, mind szellemileg kihívás volt és csodálatos élmény.

A tábor nagyon szervezett volt, Éva minden napot, kirándulást percre pontosan előkészített. A két hét alatt négyszer voltunk kirándulni. Rám hárult az a feladat, hogy a gyerekek azokról a helyekről, ahol jártunk, ismereteket szerezzenek.

Ételrel, itallal /természetesen cukormentes/, jó kedvvel feltöltekezve vágtunk neki a „nagyvilágnak”.

Reggel nyolc óra előtt gyülekező, irány busszal Esztergom-Dobogókő. Természetesen korábban leszálltunk, hiszen a mi utunk célja Pilisszentlélek volt és hosszú, 15 km-es erdei úton pedig Pilismarót volt végcél. A pilisi ciszterci apátság romjainál pihentünk meg először. Egy kis felfrissülés után beszélgettünk a szerzetesrendről, a kolostor alapításáról. Utunk további részét a természet élvezete kötötte le. Növényeket, lepkéket, madarakat határoztunk meg. A gyerekek köveket, ásványokat, terméseket gyűjtöttek, amit másnap a kirándulásról készített tabló díszítésére használtunk fel. Második pihenőnk kb. félúton, az utunkat kísérő patak partjánál tartottuk. Azt gondoltam, a gyerekek már fáradtak, de egy kis evés után már át kellett lépkedni a patak kövein a másik oldalra, ágakat gyűjteni és hidat építeni, erdei békát fogni, egyszóval elemükben voltak. Pilismaróra leérve bő egy órát játékkal fűszerezve „pihentünk” a templomkertben, buszunk érkezéséig.

A másik túránk Pilisszántóra vezetett. A Csillag-ösvényen mentünk fel a Boldogasszony kápolnáig.

Utunk a mészégetők kútja mellett vezetett. Itt pár szóban beszélgettünk a mészégetők munkájáról, a mészkészítés módjáról. A felfelé vezető ösvény kevésbé meredek, de a magyar történelem nagy alakjaival övezett út.

Az itt elhelyezett szobrokat Smidt Róbert felvidéki szobrász készítette és Nimródtól Mátyás királyig ábrázolja nagyjainkat. A Boldogasszony kápolna csendes megtekintése után harsány nevetés, ének, játék zaja törte meg az erdő csendjét.

A másik nagy túránkon igazán változatos élményben volt részük a gyerekeknek.

A szobi révnél, komppal átkelve a Dunán, Márianosztrára mentünk erdei vasúttal. Természetesen beszélgettünk arról, milyen volt régen az átkelés, és a gyerekek alaposan szemügyre vették, milyen ez a mostani, modern komp. A túlpartra átérve igencsak gyors menetben kellett eljutnunk a vasútállomásra.

A gyerekek örömmel vették birtokukba a szép kis zöld vonatot. Szép kivitelű prospektus segítségével ismerkedhettek meg az erdei vasút múltjával és jelenével. Élvezték a tájat, a minden átkelőnél fütyentő kis mozdony hangját.

Utunk felénél, egy hangulatos erdei tisztásnál megálltunk. Az ott található kristálytisza forrás vizével teletöltöttük üvegeinket.

Márianosztrát Nagy Lajos királyunk alapította 1352-ben, az egyetlen magyar alapítású szerzetesrend, a pálosok részére. Első utunk a gyönyörű kegytemplomba vezetett. Annak megtekintése és egy kis csendes ájtatosság után átmentünk a Börtön Múzeumba. A gyerekek itt először megismerhették a kolostor alapításnak, a pálos rend feloszlásának, majd az épület börtönné való átalakításának történetét. Azt, hogy történelmi korszakaink ideje alatt milyen elítélteket tartottak itt fogva. Érdeklődéssel szemlélték a kiállított tárgyakat, ruhákat, eszközöket, a börtön életről készített képeket. Működött itt kötélfonó, labdavarró üzem, könyvkötő műhely. Sok fiú érdeklődését felkeltette az élethűen berendezett börtöncella.

Élményekkel feltöltődve indultunk haza. A kompra várva még egy kis fagyizásra is jutott idő.

Negyedik, egyben utolsó kirándulásunk az esztergomi Duna-partra vezetett. A gyerekek nagyon izgatottak voltak, hiszen nyílt tűzön történő szalonna és virsli sütésére készültek.

Elég hosszú gyaloglás után érkeztünk meg az ehhez a tevékenységhez legjobban megfelelő partszakaszra. Ott már várt bennünket Pócsföldi Gábor, Éva férje. A tűz már elő volt készítve, de a gyerekek még rakhattak rá egy-egy fahasábot. Itt elég nagy meglepetésben volt részem, mert kiderült, hogy a gyerekek még soha nem készítették nyársat. Nyílt tűzön is csak kevesen sütöttek szalonnát. Szerencsére a kísérők segítségével elkészültek a nyársak és Gábor szigorú felügyelete mellett megkezdődhetett a sütögetés. Akik éppen nem fértek a tűzhöz, köveket, kagylókat szedtek a parton.

Mindenki szépen megsütötte, elfogyasztotta a maga kis porcióját. Hazafelé vettük az irányt, de útközben megálltunk egy csodálatos, modern játszótérnél. Itt aztán volt minden: csúszda, hinta, mászóka, vár, a nagyobbaknak, felnőtteknek különféle erősítő sporteszközök. Ezeket még mi, kísérők is kipróbáltuk. Igencsak szükségünk volt a rábeszélő képességünkre, hogy időben elindulhassunk hazafelé.

A buszon csendben, elpilledve érkeztünk haza. Azt gondoltuk, mindenki alaposan elfáradt, de kiderült, hogy csak ránk, kísérőkre igaz. A gyerekek első dolga az volt, hogy egy kis játék erejéig birtokba vegyék az itthoni játszóteret is.

Éva személyének, a segítők figyelmének köszönhetően a gyerekek szinte mindig tudták, mikor engedhetik el magukat, és mikor kell fegyelmezetten viselkedniük. Egy pár alkalommal kellett csak „komoly” fegyelmező eszközt, alkalmazni (természetesen a szülők beleegyezését kikérve), ami maximum 5 fekvőtámasz volt. Ez szerintem, a gyerekek reakcióját is megfigyelve, inkább az „ép testben ép lélek” elvét szolgálta. Jó érzés volt hallani a komp és a kisvasút vezetőjének, a múzeum őrének dicsérő szavait, hogy nemigen találkoztak még ilyen rendes, fegyelmezett gyerekekkel, mint a mieink.

Élmény volt a többi nap is, amikor itthon tartózkodtunk. A gyerekek filmet néztek, énekeket tanultak, köveket festettek, hurkapálcán mászó hernyót készítettek és több alkalommal főztek.

Felügyelettel, segítséggel készítette el mindenki a saját csirkemelles szendvicset, más alkalommal a leveles tésztába tekert virslit. A sütő használata természetesen a felnőttek dolga volt. Jó volt nézni, milyen jó étvággal fogyasztották el a maguk készítette finomságokat. Természetesen a rendrakás és a mosogatás is az Ő feladatuk volt. Érdekes, hogy itt senki nem zúgolódott ellene. Jó volt látni, hogy a gyerekek mennyire összekovácsolódtak, kíváncsiak, kreatívak, ügyesek voltak.

Írásom már így is hosszúra sikeredett, pedig számos élmény, kis mozzanat még ki is maradt.

Remélem, hogy akik a táborban részt vettek, azoknak kellemes visszaemlékezést jelent, a többieknek pedig kedvet csinál ahhoz, hogy a 2018-as tábor résztvevői legyenek!

Pálinkás Józsefné, Ica néni

Leányvári LCCK Kupa 2018

Nagyon örülök, hogy idén is meg tudtuk rendezni a Leányvári LCCK Kupát. Sokaktól pozitív visszajelzést kaptam arra, hogy jó volt, és hogy sok játékot tudott biztosítani a versenyzőknek. A verseny alatt a Márton család jeles tagjai, Katival az élen, folyamatosan csúszós szendvicseket és Királyi Söröket Mázli Sprite-tal keverve tudtak szolgálni, emelve az amúgy is játéktól dagadó nap fényét, melyet egy-két Oroszlánszelídítő kék színű malátakeverékkel lehetett még magunkba pörgetni.

A versenyen 64 egyéni nevező és 31 páros indult. A páros versenyszámmal kezdődött nap (természetesen csakis közvetlenül a Pilismarótiak fogadtatása után), amely kieséses rendszerben működött. 1 kiemelt és 30 selejtező pár indult. Az Esztergomi NB III-as szintű versenyzők egy eterniti Megye I-es, két dági Megye II-es és a két leányvári Szikora testvérpár jeleskedett az élen. Az egyikük idén igazolt vissza a budapesti KSI-ből az esztergomi ASE-be, a másikuk szintén a budapesti KSI-ből a Leányvári Asztalitenisz színeibe. Szikora Márton (Esztergomi ASE) és Szikora Bence (Leányvári Asztalitenisz), a tavalyi páros bajnokok idén a második helyet tudták elcsípni.

A versenyszámban a következő helyezések születtek:

1. Horváth Ákos - Kara Tibor (Esztergom)
2. Szikora Bence - Szikora Márton (Leányvár - Esztergom)
3. Makovics Zoltán - Kreivich Krisztián (Esztergom - Eterniti)
3. Pósfai Zsolt - Lénárt Péter (Dág)

Gratulálunk a nyerteseknek!

A továbbiakban az egyéni versenyszámok következtek.

Női egyéniben 6 induló volt: 3 dági, 1 sárisápi, 1 tokodi és 1 budapesti hölgy. 2 db 3 fős csoportban zajlott a verseny, majd helyosztó következett az 5. helyért és keresztjátékos kieséses főtábla a kupáért. Szoros küzdelem volt, de látszott, hogy ki az, aki a Megye II. osztályban játszik aktívan, és ki az, aki a Megye III. osztályában, illetve hobbyjátékosként szereti ütni a labdát.

Női Kategória:

1. Palkovics Nikolett (Sárisáp)
2. Kondár Kitti (Tokod)
3. Wieszt Dorina (Dág)
3. Wandler Tímea (Dág)
5. Pósfai Petra (Dág)
6. Rajkai Krisztina (Budapest)

Az I. és a II. kategória versenyait a pilismaróti Nyíró csarnok 9 db asztalán rendezték meg. 19 nevező indult a I. kategóriában (közülük 7 fő a Nemzeti Bajnokságból), illetve 42 nevező a II. kategóriában indult. A versenyszámokat az I. kategóriában 1 db 4 fős és 3 db 5 fős csoportban, a II. kategória mérkőzéseit 8 db 4 fős és 2 db 5 fős csoportban rendeztük meg. A selejtező csoportokból a legjobb 2-2 fő juthatott tovább a 8-as, illetve 32-es főtáblákra. Innentől kieséses rendszerben folytatódott a küzdelem, illetve a II. kategóriában a 3-5. helyezettek vigaszágon folytathatták a játékot, szintén kieséses rendszerben.

A Leányvári Asztalitenisz versenyzője, Szikora Krisztof szoros, 3/2-es mérkőzésekkel az esztergomi színekben induló játékosokat győzte le, köztük a párost megnyerő kettő esztergomit is, akik közül az egyiket csoportban, a másikat a legjobb nyolc között búcsúztatta. A döntőbe jutásért csapattársát és testvérét, Szikora Ágostont kellett maga mögé utasítania, ami az egymás játékanak ismeretében viszonylag könnyűnek mondható volt. A Megye I-ben igen nehezen leküzdhető tardosi induló ellen harcolt a döntőben, akit szintén maga mögött hagyva nyerte meg a 2018-as férfi egyéni I. kategória versenyszámát. Valódi győztest avathattunk az idei asztalitenisz rendezvényünkön.

A másik ágon szintén egy Szikora testvér jeleskedett harmadikként, de a tardosi Moravcsik Marcell megállította Szikora Márton (Esztergomi ASE) NB III-as, I. kiemelt játékost, így a leányváriak 3 helyezést zsebelhettek be, még ha abból az egyik félig esztergomi érdem is. Márton Tamás (Leányvári Asztalitenisz) a legjobb 8 között búcsúzott, szintén csapattársától, Szikora Ágostontól kapott ki.

A kategóriában a következő helyezettek örülhettek:

I. Kategória (főtábla):

1. Szikora Kristóf (Leányvár)
2. Moravcsik Marcell (Tardos)
3. Szikora Márton (Esztergom)
3. Szikora Ágoston (Leányvár)

A II. kategóriában Pilismarót, Dág és Mogyorósbánya jelentkezett. Osztermann Béla (Pilismarót) a tollszáras ütőfogással és hosszúszemcsés borítással a II. kategória legjobbjának minősült. A Megye II. ranglista 2. helyezettjét, Varga Lászlót az elődöntőben, majd a Megye II. ranglistavezető dági, volt NB III-as játékost, Pósfai Zsoltot a döntőben maga mögé szorítva komoly küzdelemben győzte le. Pósfai Zsolt (Dág KSE) a csapattársát, Elek Tamást búcsúztatta az elődöntőben.

A vigaszágon a tatabányai Megye III-as csapat játékosai, illetve Tokod és Pilismarót jeleskedett. Hosszú küzdelemben a megyeszékhelyi játékosai vihették haza az aranyérmet, megtoldva egy bronzsal. A tokodi Kondár László megverte ugyan az elődöntőben keményen küzdő Demény Zsoltot (Tatabánya), de sajnos két megyeszékhelyi játékos sok volt neki aznapra, így ezüsttel zárhatott. Papp Sándornak (Pilismarót) be kellett érnie egy bronzéremmel, mert a vigaszág későbbi győztese, Szabó László (Tatabánya), kihasználva fiatalágát, szoros küzdelemben maga mögé utasította a rutinos pilismaróti játékost.

Az egyes kategóriákban a következő helyezettek örülhettek:

II. Kategória (főtábla):

1. Osztermann Béla (Pilismarót)
2. Pósfai Zsolt (Dág)
3. Elek Tamás (Dág)
3. Varga László (Mogyorósbánya)

Vigaszág:

1. Szabó László (Tatabánya)
2. Kondár László (Tokod)
3. Papp Sándor (Pilismarót)
3. Demény Zsolt (Tatabánya)

Szeretnék gratulálni mindazoknak, akik részt vettek vagy részt vállaltak a versenyen. Az aznapi fennakadásokért és kommunikációs problémákért szíves elnézésünket kérjük.

Mivel ilyen jól sikerült a verseny, jövőre szeretnénk újra megrendezni. Remélem a segítők újra partnerek lesznek benne. Köszönöm az LCCK, Pilismarót KSK, a KEM-ATSZ, a Leányvári Asztalitenisz, a Márton család és a leányvári szponzorok támogatását, akik nélkül ez nem jöhetett volna létre.

Bánffy Domokos

Leányvári Asztalitenisz

Nemzetközi és országos szintű judo sikerek

A **Felnőtt Európa Kupán**, Oberwartban Szabó Frigyes új súlycsoportban (81kg) két győzelemmel és két vereséggel a 7. helyen végzett.

A **XVI. EB-MEX Nemzetközi Ifi Válogató versenyt** Miskolcon rendezték, ahol Tandi Zsanett remek teljesítménnyel 2. helyezést ért el.

Junior Magyar Bajnokság (Siklós) eredményei: Tandi Zsanett 3. hely, Andó Fruzsina 5. hely, Veres Kinga 7. hely.

Az **Ifi Magyar Bajnokságon**, Veszprémben Tandi Zsanett remek versenyzéssel, három győzelem és egy vereséggel a 3. helyen végzett súlycsoportjában.

A **Felnőtt Magyar Bajnokságot** Kecskeméten rendezték. Tandi Zsanett, a még ifi korú versenyzőnk begyűjtötte harmadik magyar bajnoki érmét a 78 kg-osok mezőnyében. Tandi Alexa és Veres Kinga egyaránt a 9. helyen végzett.

Felkészítő edzők: Pfluger Antalné, Faragó Norbert, Szabó Ferenc és Pfluger Antal.

Pfluger Antal

LAKOSSÁGI FELHÍVÁS AZ ERDŐ- ÉS SZABADTÉRI TÜZEK MEGELŐZÉSÉRE

Az enyhébb tavaszi időjárás beköszöntével egyre többen választanak szabadtéri programot és tevékenységet, ennek során fokozottabb figyelmet kell fordítani a **szabadban keletkező tüzek** megelőzésére. A veszélyt a száraz aljnövényzet és avar jelenti, amelyben könnyen és gyorsan terjed a tűz, különösen erős szél esetén. A szabadtéri tüzesetek keletkezésének fő oka az **emberi gondatlanság**. A károk akkor előzhetők meg a legkönnyebben, ha tisztában vagyunk a biztonságos szabadtéri tűzgyújtás és a tűz megelőzés alapvető szabályaival.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet értelmében tilos a növényzet, illetve a növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett, vagy kerti hulladék szabadtéri égetése, kivéve, ha azt külön jogszabály – pl. növény egészségügyi okból hatósági engedély beszerzése mellett – megengedi. Avar és kerti hulladék égetését csak az adott település önkormányzata engedélyezheti rendeletében, de égetni ebben az esetben is csak a rendeletben meghatározott helyen, napokon és módon szabad. **Külterületi ingatlanok esetében, amennyiben az égetést jogszabály megengedi, előzetesen engedélyeztetni kell a tűzvédelmi hatósággal (irányított égetés).** Továbbra is megengedett a kerti grillezés és a tűzön történő sütés-főzés a tűz állandó felügyelete mellett.

A szabadtéri tűzgyújtás feltételeit az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII. 5.) BM rendelet tartalmazza. A szabadban meggyújtott tüzet soha ne hagyjuk felügyelet nélkül és minden esetben gondoskodjunk megfelelő mennyiségű oltóanyagról. Mindig legyen nálunk a tűz oltására alkalmas kézi szerszám, és **csak akkora tüzet gyújtunk, amekkorát folyamatosan felügyeletünk alatt tudunk tartani.** Tájékozódjunk a várható időjárásról, mert a szél kedvez a tűz gyors továbbterjedésének. A felügyelet nélkül hagyott tűz könnyen továbbterjedhet és életveszélyt jelentő, vagy súlyos kárt okozó tüzek forrásává válhat.

A szabadtéri tűz kockázata jelentősen függ az időjárási viszonyoktól, a száraz és szeles időjárás elősegíti a tűz kialakulását, továbbterjedését. Erdőtűz-veszélyes időszakban országos szinten a vidékfejlesztési miniszter, területi szinten az erdészeti hatóság **tűzgyújtási tilalmat** rendelhet el, mely esetén az érintett területen akkor is tilos a tűzgyújtás – beleértve a kijelölt tűzrakóhelyeket is –, ha azt egyébként más jogszabály megengedi.

A jogszabályi tilalom ellenére, illetve jogszabálytól eltérő vagy hatósági engedély hiányában végzett tűzgyújtási tevékenység miatt az önkormányzat, a környezetvédelmi hatóság és a **tűzvédelmi hatóság bírságot szab ki.**

Tűzgyújtási tilalommal és erdőtűzekkel kapcsolatos további információkért keresse fel a katasztrófavédelem oldalát: <http://www.katasztrofavedelem.hu/>

http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=tuzvedelem_otb_tuzgyujtas

Erdészeti Igazgatóság honlapját (www.erdotuz.hu).

Az Országos Tűzmegeelőzési Bizottság tájékoztató kisfilmjei az alábbi linkeken tekinthetők meg:

http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=press_video_index2&vid=39

http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=press_video_index2&vid=32

A tüzek 99 százalékát mi emberek okozzuk, ezért az erdőtűz és vegetációtűz elleni legjobb védekezés az odafigyelés.

<i>eldobni ?</i>	-	<i>1 másodperc</i>
<i>eloltani ?</i>	-	<i>100 óra</i>
<i>helyreállítani ?</i>	-	<i>100 év</i>

Anyakönyvi hírek

Elhunyt

Bálint Mihályné 2018. 02. 21.

Schmidt Jánosné (szül. Baumstark Anna) 2018. 03. 27.

Köszönetnyilvánítás

Köszönjük mindazoknak, akik szeretett családtagunk, Bálint Mihályné (született Piski Julianna) temetésére eljöttek, elkísérték őt utolsó útjára és sírjára virágot helyeztek!

Emléke szívünkben örökké él.

A gyászoló család

Impresszum

Leányvári Újság – Leinwarer Zeitung – Leányvár község lapja – Megjelenik kéthavonta – Lapzártá: minden hónap ötödikén – Kiadja: Piliscsévi Közös Önkormányzati Hivatal Leányvári Kirendeltsége – Sokszorosítás: Fébé Evangélikus Szeretetszolgálatot – Megjelenik 270 példányban – Főszerkesztő: Misik Hajnalka – Hirdetésfelvétel a Polgármesteri Hivatalban – Hirdetések árai: egy oldal 12.000 Ft + Áfa, fél oldal 6.000 Ft + Áfa, negyed oldal 3.000 Ft + Áfa. Lakossági apróhirdetések közzététele ingyenes. Tördelés: Mihelik István
Elérhetőség: leanyvariuj sag@freemail.hu. Észrevételeiket, kérdéseiket a Polgármesteri Hivatalban elhelyezett gyűjtőládán, valamint a Leányvári Újság e-mail címén keresztül juttathatják el a szerkesztőségnek.

ISSN 2060-4874